

Slovenija in projekti Nature 2000

Korak bliže k ustanovitvi Regijskega parka Pohorje

Vlada Republike Slovenije je konec januarja sprejela Uredbo o Regijskem parku Pohorje. Z novim zavarovanim območjem ohranjamo krajinsko pestrost in značilnosti krajine na Pohorju, zagotavljamo ohranjanje biotske raznovrstnosti ter ugodno stanje ogroženih živalskih in rastlinskih vrst na območjih Nature 2000. Pred začetkom veljave mora uredbo potrditi še šest občin, ki so soustanovitelji Regijskega parka Pohorje.

Visoka udeležba na dogodkih za lažje izvajanje PUN 2023-2028

V januarju je Ministrstvo za naravne vire in prostor (MNVP) s podporo projekta LIFE-IP NATURA. SI izvedlo pet predstavitev Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023-2028 (PUN). Dogodkov, ki jih je MNVP organiziral v sodelovanju z Zavodom RS za varstvo narave (ZRSVN) in drugimi pristojnimi organizacijami, se je udeležilo več kot 500 udeležencev iz različnih institucij iz cele Slovenije.

Ekomuzej Pivških presihajočih jezer odprl svoja vrata

V soboto, 3. februarja 2024, je prenovljeni Ekomuzej Pivških presihajočih jezer odprl vrata za obiskovalce. V projektu PIVKA.KRAS.PRESIHA so pri prenovi posebno pozornost namenili vsebini in novim pristopom v interpretaciji ter zagotavljanju popolne dostopnosti za gibalno ovirane osebe.

Na Goričkem iz stavb odstranili več kot 100 kg netopirskega gvana

V decembru in januarju so zaposleni v Javnem zavodu Krajinski park Goričko odstranjevali netopirsko gvano v več objektih. Očistili so v spomladanskem in poletnem času najpomembnejša zatočišča in kote netopirjev dveh vrst Nature 2000: navadnega netopirja in malega podkovernjaka.

Uspešnost obnove gozdov na Jelovici

V projektu JeloviZA so sodelavci Zavoda za gozdove Slovenije v lanskem letu s sadnjo in zaščito mladja obnovili 20 hektarov v ujmah poškodovanih gozdov. S pospeševanjem tradicionalnih drevesnih vrst za Jelovico, kot so bukev, jelka in gorski javor, želijo povečati odpornost gozda na vremenske ujme in druge posledice podnebnih sprememb. S prvim monitoringom konec poletja so potrdili uspešnost sadnje mladih dreves.

[Pru čmru: sodelujte pri monitoringu čmrljih matic](#)

Društvo Čmrljica pomladi 2024 začne akcijo "Pru čmru", s katero bodo zbirali podatke o opažanjih čmrljih matic. Vsi čmrlji zgodaj spomladi so matice. V nižinah prve opazimo marca, včasih lahko že februarja. Če ste opazili čmrljo matico, vas vabijo, da podatke o tem sporočite prek temu namenjene aplikacije, ki deluje na mobilnih napravah.

[Sporocivrsto.si: sporočite informacije o hrošču rogaču](#)

Na Zavodu Republike Slovenije za varstvo narave v projektu LIFE NarclS zbirajo podatke o rogačih. Hrošč rogač je najtežja žuželka v Evropi. Ima povečano zgornjo čeljust, ki deluje kot orjaške klešče. Pri nas je rogač prisoten skoraj povsod, kjer uspevajo listnati gozdovi. Če ste ga opazili, vas na ZRSVN vabijo, da ga fotografirate, podatke pa vnesete na sporocivrsto.si, ki deluje tudi na mobilnih napravah.

[LIFE Lynx: izmenjava izkušenj z avstrijskimi lovci](#)

Sodelavci projekta LIFE Lynx so januarja v Triglavskem narodnem parku gostili avstrijske lovce in jim predstavili, kako slovenski lovci sodelujejo pri varovanju in ohranjanju risov. Partnerstvo in tesno sodelovanje med gozdarji, lovci in strokovnjaki sta ključnega pomena za uspešno ohranjanje risa v Sloveniji. To znanje sodelavci projekta zdaj prenašajo še v sosednje države.

[Nadaljuje se vzpostavitev osrednjega državnega naravovarstvenega informacijskega sistema NarclS](#)

Konec januarja 2024 je Agencija RS za okolje v sodelovanju z Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani organizirala posvet o predstavitvi projekta LIFE NarclS z vzpostavljanjem naravoteke Slovenije. Na dogodku so predstavili različne uporabnosti sistema NarclS, ki bo povezoval informacije iz različnih virov ter omogočal lažji dostop do biodiverzitetnih, naravovarstvenih in drugih podatkov, pomembnih za delo na področju varstva narave.

EU in svet

[Napredek pri izvajanju globalnega okvira za biotsko raznovrstnost](#)

Poročilo, ki ga je naročil Odbor evropskega parlamenta za okolje, podaja pregled dosedanjih korakov k uresničenju kunminško-montrealskega svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost, ki je bil sprejet v decembru 2022. V poročilu je tudi časovnica z mejniki in kritične zadeve, ki trenutno vplivajo na napredek.

[Začenja se slovensko-hrvaški projekt za preprečevanje in obvladovanje okrasnih tujerodnih invazivnih rastlin](#)

Glavni namen 6-letnega projekta LIFE OrnamentallAS je omejiti vnos in širjenje invazivnih tujerodnih okrasnih rastlin iz urbanih območij v naravo in posledično izboljšati življenjski prostor evropsko pomembnih živalskih in rastlinskih vrst na območjih Nature 2000. Projekt vodi Zavod RS za varstvo narave, sodeluje pa še 7 slovenskih in dva hrvaška partnerja.

Poročila in publikacije

[Nova izdaja revije Varstvo narave](#)

V novi številki si med drugim lahko preberete o pomenu in uporabi standardnega obrazca območij Nature 2000 (SDF), referenčnih vrednostih stanja ohranjenosti vrst in habitatnih tipov Nature 2000 ter posodobitvi conacije vrst in habitatnih tipov, ki je potekala ob pripravi novega Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028.

[Izšel je priročnik s praktičnimi koraki za ocenjevanje ekosistemskih storitev](#)

Sodelavci projekta NatGuidES: Identifikacija, ovrednotenje in kartiranje ekosistemskih storitev naravovarstveno pomembnejših območij v Sloveniji so v letu 2023 izdali Priročnik za identifikacijo, ocenjevanje in kartiranje ekosistemskih storitev (ES). V priročniku so natančno opisali glavne delovne korake od identifikacije do kartiranja ES in vključili praktične korake za uveljavitev koncepta ES v zavarovanih območjih.

[Po okoljski DNK v snežnih sledih je možno prepoznati posamezne osebk](#) [medvedov, volkov in risov](#)

V reviji Molecular ecology so raziskovalci Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani v sodelovanju z DivjaLabs, Univerzo v Lausanni in inštitutom LECA v Grenoblu objavili članek o uspešnem prepoznavanju posameznikov rjavega medveda, volka in risa iz eDNK, zbrane iz njihovih snežnih sledi.

[Kaj vemo o kitih in delfinih v Jadranskem morju?](#)

V znanstveni reviji Acta Adriatica so v januarju objavili pregledno študijo o kitih in delfinih v Jadranskem morju, v kateri je sodelovalo tudi društvo Morigenos. V obsežni študiji so znanstveniki strnili obstoječe znanje o jadranskih kitih in delfinih in podali smernice za njihovo dolgoročno varstvo.

[Jubilejna izdaja glasila Glej, netopir!](#)

V Slovenskem društvu za proučevanje in varstvo netopirjev so ob koncu leta 2023 izdali že 20. številko glasila Glej, netopir.

[Prva letošnja Hacquetia](#)

V novi številki revije Hacquetia lahko med drugim najdete nov seznam listnatih mahov v Sloveniji in opis življenjskega dela pokojnega Lojzeta Marinčka, znanstvenika, ki je s svojim delom bistveno pripomogel k poznavanju gozdne vegetacije Slovenije.

[Lovec](#)

V februarški izdaji revije Lovec sodelavci Zavoda za gozdove Slovenije opisujejo, kako bodo v prihodnjih lovsko upravljaljskih načrtih upoštevali vpliv risa, volka in šakala pri upravljanju populacij vrst parkljaste divjadi. Med drugim najdete tudi prispevek o tujerodnih vrstah rastlin v evropskih in slovenskih gozdovih.

[Četrto glasilo projekta LIFE Lynx](#)

V novi številki glasila projekta LIFE Lynx so zbrane glavne projektne aktivnosti zadnjega leta. Med drugim si lahko preberete o razvoju povezovalne populacije risa v Julijskih Alpah, krepitvi populacije risa v Dinaridih in kolikšno je izboljšanje genetskega stanja populacije dinarskih risov.

[Dostopne starejše publikacije registra flore in vegetacijskih kart gozdnih združb](#)

Biološki inštitut Jovana Hadžija je omogočil prost dostop do treh starejših publikacij na spletni strani Založbe Znanstveno raziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti: Registra flore Slovenije in Vegetacijskih kart gozdnih družb Slovenije na območju Novega mesta in Ljubljane.

Napovednik

15. februar 2024, ob 9.00 uri: [Posvet o svetlobnem onesnaževanju](#), dvorana Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU), SAZU in Prirodoslovni muzej Slovenije.

15. februar 2024, ob 19.00 uri: predavanje [Modrinovi večeri: Cvetana kraških travnikov](#), Ekomuzej Pivških presihajočih jezer, ReNature.

16. februar 2024, ob 17.00 uri: predavanje [Predstavitev projekta Natura Mura](#), Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije in Zavod RS za varstvo narave.

22. februar 2024, ob 17.30 uri: predavanje [25 let z belo štokljo](#), Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede, Hoče, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije in Botanični vrt Univerze v Mariboru.

23. februar, ob 15:30 uri: [Prikaz rezi in oskrbe sadnih dreves](#), domačija Jurak v Selah, Podčetrtek, Kozjanski park in Turistično kulturno društvo Virštanj.

Do 3. marca 2024: razstava [Magična narava 2022](#), Infocenter Triglavsko roža Bled, Združenje naravoslovnih fotografov Slovenije.

5. marec 2024: rok za oddajo [predlogov za LIFE strateške integrirane projekte](#), Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje (CINEA).

8. marec 2024, ob 17.00 uri: [Gugalnica – skupinski popis velike uharice](#), Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije in Park Škocjanske jame.

Do 10. marca 2024: [Filatelistična razstava ob izidu priložnostne znamke – 100 let Alpskega varstvenega parka](#), Infocenter Triglavsko roža Bled.

13. marec 2024, ob 19.00 uri: cikel predavanj Famnitovi biološki večeri: [Dobrine, vrednote in koristi narave v območju UNESCO biosfernega rezervata Kras](#), Nina Lončarevič, Univerza na Primorskem.

Do 20. marca 2024: razstava [Kozjanski park v dialogu. Narava – človek – turizem](#). Fakulteta za turistične študije Univerze na Primorskem.

Narava na kratko

[Svetovni dan mokrišč – Življenjska povezanost mokrišč in ljudi](#)

Vsako leto 2. februarja praznujemo Svetovni dan mokrišč. Letošnji je potekal pod sloganom »Življenjska povezanost mokrišč in ljudi«. Zdrava mokrišča predstavljajo zibelko biotske raznovrstnosti, vir pitne vode in hrane ter so izjemnega pomena za blaženje in prilagajanje na podnebne spremembe ter zdravje in dobro počutje ljudi.

Po čem si želimo, da bodo Triglavski narodni park prepoznali čez naslednjih 100 let?

Javni zavod Triglavski narodni park je v začetku jubilejnega leta sklical forum zainteresirane javnosti, ki se ga je udeležilo nekaj več kot 70 predstavnikov prebivalcev in vseh, ki delujejo na zavarovanem območju. Glavne teme so bile izvajanje načrta upravljanja, usmerjanje obiska in rekreacijskih dejavnosti ter financiranje parkovnih skupnosti. Gradiva s foruma so dostopna na [povezavi](#).

Fotografski natečaj ob 50. obletnici gozdnih učnih in tematskih poti v Sloveniji

V letu 2024 Zavod za gozdove Slovenije obeležuje 50-letnico prvih gozdnih učnih poti v Sloveniji. Ob tej priložnosti so skupaj s Fotografskim društvom Grča Kočevje in Turistično zvezo Slovenije pripravili javni fotografski natečaj »50 let gozdnih učnih in tematskih poti v Sloveniji«. Rok za oddajo fotografij je 30. junij 2024.

Odstranjevanje invazivnega raznozobega grinta

V začetku leta 2024 so sodelavci Krajinskega parka Sečoveljske soline odstranjevali tujerodno invazivno rastlinsko vrsto raznozobi grint. Odstranjevanje bodo še ponovili, saj je za popolno odstranitev rastline treba puljenje ponavljati večkrat letno ter več zaporednih sezon.



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 (LIFE17 IPE/SI/000011) v Sloveniji sofinancirajo Evropska unija v okviru programa LIFE, Ministrstvo za naravne vire in prostor ter partnerji. Za vsebino tega biltena so odgovorni samo avtorji. Ta vsebina ne odraža nujno mnenja Evropske unije. Zato za vsebino in iz nje izhajajočo morebitno uporabo informacij Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje ter Evropska komisija ne prevzemata odgovornosti.

enatura@gov.si | [Odjavi se](#)